

εις τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ πεσόντας· ὠρμήθη δὲ εἰς τὴν μομφὴν ταύτην ἔκ τινων τῶν ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ Ἰταλοῦ κυρίου Κολλενίου λόγων.»

«Οὐδέποτε ἀπήγγειλα ἐπικήδειον λόγον εἰς τοὺς ἐν Σφακτηρίᾳ πεσόντας. Ὁ λόγος, ὃν αἰνίττονται καὶ ὁ κύριος Κολλένιος καὶ ὁ κύριος Φίνλαῦ, εἶναι ὃν ἀπήγγειλα τὴν 10 Μαΐου 1825, καθ' ἣν ἡμέραν ἐκλήρυθη γενικὴ ἀμνηστία· εἶχε δὲ ὁ λόγος θέμα τὴν ὁμόνοιαν, παρενείρεται δὲ τὸ ἐν Σφακτηρίᾳ πάθημα ἐν παρόδῳ, ἀλλ' οὐδεὶς τῶν ἐκεῖ πεσόντων Ἑλλήνων ἢ φιλελλήνων μνημονεύεται ὀνομαστί· εὐφημον ὅμως καὶ δικαίαν μνήμην ἐποίησα τοῦ ἀρίστου ἀνδρός καὶ θερμοῦ φιλέλλητος Σανταρόζα ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ ἀναχειρας κεφαλαίου τῆς Ἱστορίας μου πρὸ πολλῶν ἐτῶν.» (1)

Ἐκ τούτων καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων πᾶς τις δύναται νὰ κρίνη οἷαν ὀφείλει νὰ εἶδῃ πίστιν εἰς τὸν Φίνλαῦ, ὁσάκις εὖτος ἐκφέρει κρίσιν τινὰ ἰδίως περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν Ἑλλήνων. Ἄπορον λοιπὸν δὲν εἶναι ἂν ὁ Φίνλαῦ ἐσυκοφάντησε καὶ τὸν Ἀναγλωσταρᾶν, ὥσπερ καὶ ἅπαντας σχεδὸν τοὺς Ἑλληνας.

(1) Ἰδὲ Σ. Τρικούπη Ἱστορ. Ἑλλ. Ἐπαναστ. Τομ. γ. σελ. 3°3.